

Lydskrift til gengivelse af dansk på Usenet

en sammenlignende oversigt med eksempler af Torsten Poulin (11. udgået)

Det anbefales at lydskriften sættes i skarpe parenteser: [fo'ne?ti:gå] fonetiker.

KONSONANTER OG HALVVOKALER

d.k.s*	Dania	GDU†	IPA‡	eksemplord	lydskrift (d.k.s)	lydskrift (IPA)
<i>Klusiler (lukkelyd)</i>						
p	p	p	b ^h	park	'på:s	'b ^h å:s
t	t	t	d ^s	tak	'tāg	'd ^s āg
k	k	k	g ^h	kunne	'ku(né)	'g ^h u(ne)
b	b	b	b	borde spole top	'bo:â 'sbo:lē 'tâb	'bo:â 'sbo:lē d ^s â:b
d	d	d	d	det stole slut	'de 'sdo:lē 'slud	'de 'sdo:lē 'slud
g	g	g	g	gule skole lak	'gu:lē 'sgo:lē 'lág	'gu:lē 'sgo:lē lág
<i>Nasaler</i>						
m	m	m	m	mine	'miné	'miné
M μ			m̥	kamfer omvendt	'kāMfâ 'âm"væn?d	'g ^h āmfâ 'âmven?d
n	n	n	n	neon	'ne:ân	'ne:ân
N ng	ŋ	ŋ	ŋ	ting	'teN?	'd ^s en?
<i>Frikativer (hæmmelyd)</i>						
f	f	f	f	fe	'fe?	'fe?
s	s	s	s	ski	'sgí?	'sgí?
sj	š	ʃ	ʃ s	sjæl	'sjæ?l	'ſe?l 'ſe?l
<i>Approksimanter og halvvokaler</i>						
ð	ð	ð	ð	slud	'sluð	'sluð
v	v	v	v	virke	'viRgë	'viAğø
h	h	h	h	høst	'høsd	'høsd
j J	j	j	i j	jul	'ju?l Ju?l	'ju?l 'ju?l
j	i	j	i	vej lege	'vâj? 'lâjë	'vâj? 'lâjø
w	w	w	u w	havn	'hâw?n	'hâw?n
R	ṛ	R	ṛ	lirkc	'liRgë	'liAğø
<i>Likvider</i>						
r	r	r	ṛ	ridder	'rið?â	'rið?â
l	l	l	l	le	'le?	'le?
q	q γ		y	(forældet) krage	'krâ:që	'g ^h âyä:y-ø
x	x X		x	(forældet) magt	'mäxd	'mäxd
χ	x	χ	x	tysk buch	'b ^h u:x	'bux
ç	c		ç	tysk mich	omtrent 'miç	'miç
S ſ	ſ		ſ	engelsk sheep	omtrent 'Si:p	'ſip
z	z		z	engelsk zoo	'zu:	'zu:
Z	ž		ž	engelsk pleasure	omtrent 'plæ\zë	'plæ\zë
þ	þ	θ	θ	engelsk thing	omtrent 'þe-N	'θiŋ
ꝝ			ꝝ	fransk lui	'lꝝi	'lꝝi
ꝑ	ꝑ	ꝑ	ꝑ	ragtime	'ꝑa:ḡ'tâjm	'ꝑa:ḡ'd ^s âjm
L ɺ			ɺ	engelsk milk	omtrent 'me-Lk	'mîlk

MODIFICERENDE TEGN (sættes efter den lyd de modificerer)

:	lang	:	halvlang
?	stød	ζ !	kortvokalstød
+	fremskudt	-	tilbagetrukket
°	rundet	=	urundet
^	stemt	¬	ustemt
—	stavelsesdannende konsonant	#	ikkestavelsesdannende vokal
/	mere lukket (hævet) vokal	\	mere åben (sænket) vokal
፣	palataliseret	×	aspireret
~	nasal vokal		

Tegnene [/] og [\] kan også bruges til at angive om en konsonant har friktionsstøj eller ej. For eksempel kan den engelske v-lyd gengives med [v /] og forlyden i engelsk *this* med [ð /].

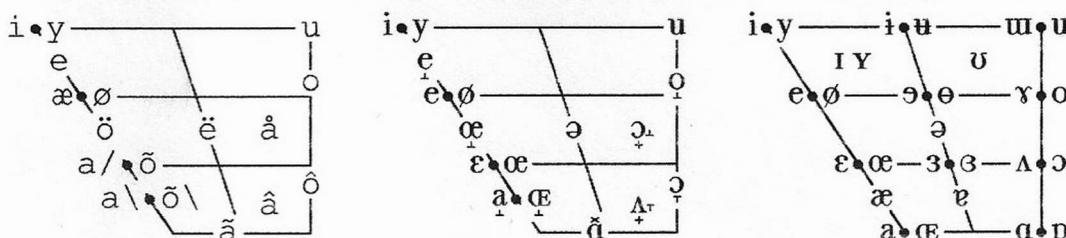
ANDRE TEGN

	før stavelse med tryk	"	før stavelse med bitryk
()	omkring lyd der kan udelades	.	skilletegn

VOKALER

d.k.s*	Dania	GDU†	IPA‡	eksempelord	lydskrift (d.k.s)	lydskrift (IPA)
i:	í	i:	i:	hvile bil	'vi:lē 'bi?l	'vile 'bi'l
i	i	i	i	pisk	'pisg	'b̥isg
e:	e	e:	e:	lede len	'le:ðe 'le?n	'le:ðø 'le'n
e	e	e	e	liste det midt	'lesde 'de 'med	'lesðø 'de 'med
æ:	æ	ε:	e:	næse sæl	'næ:sə 'sæ?l	'ne:sə 'se'l
æ	æ	ε	e	fest tæppe	'fæsd 'tæbē	'fesd 'd̥səbø
a:/	á	a:	e:	bade hane plan	'ba:/ðe 'ha:/nē 'pla/?n	'bæðø 'hænø 'b̥le?n
a/	å	a	ɛ	lag lav	'la/j? 'la/w?	'lej? 'leu?
a\	a	æ	a	vand ladt	'va\n? 'la\d	'van? 'lad
ã:	ɑ:	ɑ:	ã:	varm varmc	'vã?m 'vã:mē	'vã?m 'vã:mø
ã	ɑ	ɑ	ã	rat tak farer	'rãd 'tāg 'fã:a:ã	'rãd 'd̥sãg 'fã:ã
y:	y	y:	y:	kyse sy	'ky:sə 'sy?	'g̥yse 'sy?
y	y	y	y	kysk kylling	'kysg 'kyleN	'g̥ysg 'g̥yleŋ
ø:	ø	ø:	ø:	løbe sø	'lø:bē 'sø?	'lø:bø 'sø?
ø	ø	ø	ø	høst kysse	'høsd 'køsø	'høsd 'g̥øsø
ö:	ör	ö:	œ:	høne frø	'hø:nē 'frø?	'hø:nø 'frø?
ö	ö	ö	œ	kønne	'kønē	'g̥ønø
õ:	ɔ:	ɔ:	œ:	gøre	'gø:â (eller 'gø:â)	'gø:â (eller 'gø:â)
õ	ɔ	ɔ	œ	mørk størst	'mõRg 'sdõRsd	'mœág 'sdœásd
õ\	ɔ:	ɔ	œ:	grønne	'grõ\nē	'grønø
u:	u	u:	u:	fuse lus	'fu:sə 'lu?s	'fusə 'lu's
u	u	u	u	fusk kulde	'fusg 'kulē	'fusg 'g̥ulø
o:	o	o:	ø:	stole sko	'sdo:lē 'sgø?	'sðø:lø 'sgø?
o	o	o	ø	foto horn	'foto 'hoR?n	'fodø 'hø?n
å:	å:	å:	ɔ:	lunge māne mål	'lå:Nē 'må:nē 'må?l	'lø:w, en:tø, et:tø
å	å	å	ɔ	bund bom	'bån? 'båm?	'bø? 'mø?
ô:	å:	ɔ:	ø:	storm storme	'sdô:m 'sdô:më	'sðø:m 'sðø:mø
ô	å	ɔ	ø	normal	nô'ma?l	nø'ma?l
â	ɔ	ʌ	ʌ	bånd omme løber	'bâ:n? 'â:më 'lø:bâ	'bø-n? 'â:mø 'lø:bø
ë	ø	ø	ø	løbe	'lø:bë	'lø:be
ü	ü	ø	ø	svensk ful	omtrent 'fü:l	'fø:l
ï	ï	ø	ø	polsk trzysta (300)	omtrent 'tSista	'tʃista

VOKALERNES OMTRENTLIGE PLACERING sammenlignet med IPA-vokaldiagrammet

Det er ofte ikke nødvendigt at skelne mellem [a/] og [a\] og mellem [õ] og [õ\]. I stedet kan man bruge [a] og [õ].

['noRânven?n_ â 'so?ln_ kâm eN'gãN? i 'sdrið? 'âm? 'væm? 'a\ bm_ dâ vã dn_ 'sda/Rgësdë 'da\ 'så? di n_ 'våndreNsma\n? dâ kâm 'gå:ânë 'svøbd i n_ 'vã?m 'kâbë â di 'e:nëðø_s 'âm? a\ 'dæn? dâ 'fõRsd ku fâ 'frágN_ 'a\ hãm sgu 'a\nse?s fâ dn_ 'sda/Rgësdë] —Æsop: Solen og nordenvinden

* Lydskriftsystem for nyhedsgruppen dk.kultur.sprog, udviklet af Thomas Thorsen

† Peter Molbæk Hansen: *Udtaleordbog*. Gyldendal, 1990 (på omslaget står der *Dansk udtales*)

‡ Det internationale fonetiske alfabet (<http://www.arts.gla.ac.uk/ipa/>)